

343 εἶχε τόπον οἰκήματος, ἐπειδὴ « πλούσιος ὢν, ἐκουσίως ἐπτώχευσε ». Οὐκ εἶχε τόπον· ποῖος γὰρ ἂν καὶ τόπος τὸν ὑπὲρ τόπον ἐχώρησεν;

5. [...] Ἐκεῖ μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ καθέδρας καὶ ἡ ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Πατρὸς· ἐνταῦθα, μετὰ τῆς ἐν τῇ φάτνῃ, καὶ ἡ ἐν ταῖς ἀγκάλαις ταῖς μητρικαῖς· θρόνος δὲ καὶ οὗτος ἀληθῶς βασιλικός, θρόνος καὶ αὐτὸς ἐνδοξος, θρόνος ἅγιος, θρόνος τὸν ἅγιον τῶν ἁγίων ἐπὶ γῆς βασιτάζειν μόνος ἄξιος.

343 *factus est.*¹ Non habebat locum: quis enim locus capere posset eum, qui omnem locum excedit?

5. [...] Illic, una cum illa quae est super Cherubim, et sedes illi est in sinu Patris; hic, cum illa, quae est in praesepio, et illa, quae in ulnis maternis. Iste thronus vere regius, thronus iste gloriosus, thronus sanctus, thronus solus dignus qui Sanctum sanctorum in terra gestaret.

ANONYMUS² (saec. V-VI)

TRACTATUS DE PARTU SANCTAE MARIAE

PLS
IV, 941

Sunt quidam qui dicunt fieri non posse ut Christus de Maria nasceretur, [hoc] asserentes eo quod illa pars corporis fuerit turpis. Istud tamen autumat mens insana et blasphema nesciens quid loquatur, cum etiam si aliquid ibi immundi esset, sua praesentia Dominus lustrans purificaret. Intendat itaque solem ubique radios suos mittentem, in cloacis, in locis etiam squalidissimis. Ecce sol mittit radium suum in cloacam; cloaca siccatur, radius solis non coinquinatur.

1452

Item alia similitudo. Anima tua impia, anima quae ista talia confingit, ubi est? Numquid tantum in oculis, in capite, in manibus, sive in ventre, et non etiam in intestinis tuis est, ubi sunt stercora tua? Dic mihi, quaeso, ecce anima tua in intestinis tuis est, ubi sunt stercora tua. Stulte, anima tua non coinquinatur ab stercore tuo, et Deus inquinari potuit ab opere suo?

Sunt ergo qui dicunt quia post partum sancta Maria habuerit filios ex Ioseph post partum Domini, quod extraneum est ab ecclesia catholica. Quibus breviter sic respondetur. Genitalia, ex quibus in mundum procedimus, portae dicuntur, et non tantum dicuntur, sed etiam scribuntur. Sic enim sanctus Iob dixit de die nativitatis ubi maledicit: *Qui non, inquit, conclusit portas ventris matris meae, ut me non pareret.*³ Ergo, ut superius diximus, ex Scripturis abproba-

¹ II Cor. VIII, 9.

² Africanus videtur (cf. PLS IV, 906).

³ Iob. III, 10.

bimus quid portae sint. Iam advertite, fratres, quomodo porta per quam egressus est Dominus semper fuerit clausa. Sic dicit propheta: *Converti me, inquit, ad viam portae sanctuarii exteriorem, quae respicit ad orientem, et haec erat clausa. Et dixit Dominus ad me: Porta haec clausa erit, et non aperietur, et vir non transiet per eam, quoniam Dominus Deus Israhel egressus est per * eam, ideo erit clausa semper.*¹ Ecce, fratres, ubi evidenter ostenditur, quia sancta Maria semper virgo fuerit et virgo permanserit, virgo ante partum, virgo in partu, virgo post partum. Concipit et virgo est, generat et virgo est, lactat et virgo est. Maria mater esse potuit, mulier esse non potuit. Intumescunt ubera virginis, et intacta manent genitalia matris. Utique corrumpi non potuit quae integritatem genuit. Magnum meritum, fratres, magnum donum, magna gratia. Creatura peperit creatorem, ancilla peperit Dominum, filia peperit patrem, filia divinitatis, mater humanitatis, quia Dominus noster Iesus Christus duas habuit natiuitates, ambas quidem mirabiles: unam de Patris aequalitate, alteram de matris infirmitate, natus de Patre sine tempore, de matre sine semine, quia *verbum caro factum est, et habitavit in nobis.*²

ANONYMUS³

SERMO DE QUADRAGESIMA

1453 [...] Famis enim amica virginitatis est, inimica lasciviae; saturitas vero castitatem perdit nutrix inlecebram. Igitur, sicut dixi, hoc agit Dominus ut his praeiudiciis quibus homo obnoxius peccati fuerat liberetur. Propterea namque per omnia secundum similitudinem Adae omnia hominis peccata dissolverit. Adam enim de terra virgine natus est et Christus de Maria virgine procreatus. Illius maternum solum rostris necdum scissum fuerat, istius maternum secretum numquam concupiscentia violatum. *Adam Dei manibus plasmatus est de limo;*⁴ Christus Dei spiritu formatus in utero. Uterque ergo oritur Patre, uterque virgine utitur matre, uterque, sicut evangelista dicit, *filius Dei est,*⁵ sed Adam creatura Dei est, Dei filius Christus vera substantia.

PLS
IV, 952¹ Ezech. XLIV, 1-2.² Io. I, 14.³ Tempore Patrum (cf. PLS IV, 950).⁴ Gen. II, 7.⁵ Lc. III, 38.